

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Stk/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 2019200264
Dátum vydania rozhodnutia: 17. februára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Fečík
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2019200264.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Fečíka (sudca spravodajca) a členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej PhD. a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M v právnej veci žalobcu: Marián Beňadik, s miestom podnikania Tehelná 5710/4, 917 01 Trnava, IČO: 33 199 957, právne zast. Mgr. Peter Kupka, advokát so sídlom Hlavná 23, 917 01 Trnava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 21/A, 827 99 Bratislava, v konaní o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0204/99/2019 zo dňa 10.06.2019, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/144/2019 zo dňa 18.11.2020, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/144/2019 zo dňa 18.11.2020 zrušuje a vec v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. W/0575/02/2018 zo dňa 25.03.2019 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) uložil žalobcovi pokutu vo výške 2.000,- eur za porušenie zákazu uloženého distribútorovi sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa bezpečnostné požiadavky na hračky podľa § 3 zákona č. 78/2012 o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o bezpečnosti hračiek“), nakoľko pri kontrole vykonanej dňa 23.08.2018 bolo v prevádzkarni žalobcu - Textil Motýľ, OD Jednota, Trojičné námestie 9, Trnava zistené, že v ponuke pre spotrebiteľa sa nachádzal 1 druh výrobku - 2 ks Nafukovacia hračka „Mickey Mouse“ á 4,70 eur, ktorý je vzhľadom a označením totožný s výrobkom notifikovaným v systéme RAPEX - notifikácia č. 0435/2018, ktorý bol dňa 10.08.2018 zverejnený na internetovej stránke www.soi.sk v časti nebezpečné výrobky/jednotný trh EÚ pod poradovým číslom 16043 s údajmi: Produkt: Nafukovacia hračka „MICKEY MOUSE AND FRIENDS“, pôvod: Čína, Typ: TAP Ball 2000, Ref. 104009, EAN: 3760001672619, ktorý predstavuje chemické riziko, z dôvodu nadlimítneho obsahu ftalátov.

2. Žalovaný rozhodnutím č. SK/0204/99/2016 zo dňa 10.06.2019 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že nezistil dôvod na zrušenie prvostupňového rozhodnutia a ani na prehodnotenie výšky uloženej pokuty. Tvrdenia žalobcu vyhodnotil žalovaný ako právne bezpredmetné a subjektívne, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť skutkový stav zistený kontrolou, príp. oprávnenosť uloženia sankcie. Žalovaný mal za to, že prvostupňový orgán spoľahlivo zistil skutkový stav, z prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, aká povinnosť bola porušená, na základe akého zákonného ustanovenia je žalobcovi uložená povinnosť, spolu s lehotou na plnenie. Výrok prvostupňového rozhodnutia je dostatočne odôvodnený a rozhodnutie obsahuje zákonné náležitosti. K doloženému vyhláseniu o zhode žalovaný uviedol, že toto je neplatné, nakoľko bolo vydané dovozcom (nie výrobcom), čo je v rozpore so zákonom o bezpečnosti hračiek. Námietku žalobcu, ktorý tvrdil, že v priebehu konania vysvetlil a doložil prvostupňovému orgánu dôkaz o tom, že predmetná hračka nie je nebezpečná, žalovaný označil za nedôvodnú a uviedol, že výrobok, ktorý bol vyhlásený za nebezpečný sa vyrába v tzv. pásovej výrobe, čo spôsobuje, že nie konkrétny kus, ale celá šarža daného tovaru je nebezpečná. K námietke žalobcu, aby prvostupňový orgán vykonal a zabezpečil skúšku na overenie bezpečnosti a kvality uvedeného výrobku, žalovaný uviedol, že vykonávanie dôkazov patrí správnomu orgánu a nie inšpektorom Slovenskej obchodnej inšpekcie v čase výkonu kontroly. Žalovaný napokon uviedol, že vzhľadom na to, že účastník konania v rámci svojej obchodnej činnosti ponúkal na predaj konečnému spotrebiteľovi predmetnú hračku, t. j. dodával ju na spotrebu, možno ho podradiť pod hospodársky subjekt v postavení distribútora, ktorý je v pozícii priameho dodávateľa hračiek konečnému spotrebiteľovi. Žalobca za zistené porušenie zákona o bezpečnosti hračiek nesie objektívnu zodpovednosť, t. j. zodpovedá za protiprávny výsledok. Vo vzťahu k výške uloženej sankcie žalovaný poukázal na závažnosť a následky protiprávneho konania žalobcu (predaj nebezpečnej hračky, ktorá predstavuje chemické riziko), pričom následok konania žalobcu označil za zvlášť závažný, nakoľko ohrozuje život a zdravie skupiny spotrebiteľov, do ktorej patria najmä maloletí. Žalovaný zároveň uviedol, že prvostupňový orgán pri určovaní výšky uloženej pokuty prihliadol aj na skutočnosť, že sa jednalo opakované porušenie povinnosti účastníka konania v priebehu jedného roka.

II.

Konanie pred krajským súdom

3. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou doručenu dňa 23.08.2019 Krajskému súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie.

4. Žalobca predovšetkým namietal, že:

- prvostupňové rozhodnutie a rozhodnutie žalovaného sú nezákonné, vecne nesprávne, zmätočné, formalistické, nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok presvedčivých dôvodov. Nezákonnosť týchto rozhodnutí spočíva v tom, že sú vydané v rozpore s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „správny poriadok“), pretože nevychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, je zjavný rozpor medzi odôvodnením a výrokom rozhodnutí a orgány verejnej správy vec nesprávne právne posúdili. V odôvodnení rozhodnutí chýba riadne uvedenie skutočností, ktoré boli podkladom na ich vydanie, akými úvahami boli orgány verejnej správy vedené pri hodnotení dôkazov a ako použili správu úvahu pri použití právnych predpisov,

- žalobca nie je v postavení distribútora. K tomu žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11S/141/2017 zo dňa 28.02.2018. Orgány verejnej správy preto nesprávne právne posúdili vec, keď chybné aplikovali na žalobcu § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek,
- výrobok totožný s výrobkom notifikovaným v systéme Rapex č. 0435/2018, ktorý bol zverejnený 10.08.2018 na internetovej stránke www.soi.sk, Nafukovacia hračka „Mickey Mouse and friends“, pôvod Čína, Typ: TAP BALL 2000 Ref: 104009, EAN 37600016722619, bol postúpený skúške na obsah ftalátov v Akreditovanom skúšobnom laboratóriu Labeko s.r.o., ktorý vykonal predmetnú skúšku a tá potvrdila, že predmetný výrobok spĺňa požiadavky Nariadenia komisie č. 552/2009 a 2018/2005, ktorými sa dopĺňa nariadenie EP a Rady č. 1907/2006/REACH na obsah ftalátov, o čom odvolateľ v konaní predložil ako dôkaz Protokol o skúške č. 19/00280,
- nemôže obstať argument prvostupňového orgánu, že rozhodujúci je stav zistený v čase konania kontroly, keď správny orgán nevychádzal pri konkrétnom výrobku z jeho skutočných vlastností, napriek zisteniam Protokolu o skúške č. 19/00280. Žalobca k oznámeniu o začatí správneho konania doložil tiež predložené vyhlásenie od výrobcu Tapball, v ktorom sa uvádza, že výrobok nie je nebezpečný. Žalobca teda v priebehu správneho konania náležite vysvetlil a doložil dôkazy o tom, že predmetná hračka nie je nebezpečná,
- prvostupňové rozhodnutie vychádzalo z domnienok o tom, že výrobca nezabezpečil kontinuitu výroby podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 78/2012 Z. z., a to pre rozdielne výsledky skúšok. Prvostupňový orgán pritom nezohľadňoval možnosť odstránenia zistených nedostatkov zo strany výrobcu u všetkých následných výrobkov od určitého časového okamžiku. Žalovaný v prípade predmetného výrobku vychádzal z predpokladu nebezpečnosti výrobku, pričom tento prístup je v rozpore s princípom materiálnej pravdy a nereflektuje objektívny stav,
- žalovaný nezistil skutkový stav dostačujúcim spôsobom na riadne posúdenie veci, nakoľko nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz vo forme zabezpečenia skúšky na overenie bezpečnosti a kvality predmetného výrobku.

5. Rozsudkom sp. zn. 20S/91/2018 zo dňa 18.11.2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd zároveň priznal žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

6. Krajský súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, hoci nie o dôvodnosti všetkých žalobných bodov. Predmet konania vymedzil ako preverenie správnosti použitia právneho predpisu pri vyvedení deliktuálnej zodpovednosti žalobcu a uložení mu sankcie podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek, a to v súvislosti s časovou pôsobnosťou predmetného zákona, v súvislosti s podradením osoby žalobcu pod zodpovedný subjekt správneho deliktu, ako aj v súvislosti s vyhodnotením zisteného skutkového stavu v nadväznosti na všetky znaky skutkovej podstaty predmetného správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek. Krajský súd sa v prvom rade zaoberal argumentom žalobcu, ktorý spochybnil aplikáciu zákona o bezpečnosti hračiek, tvrdiac, že žalobcu ako zodpovedný subjekt nebolo možné podradiť pod definíciu osoby stojacej v obchodnom reťazci ako „distribútor“, a preto nebolo možné na zistený skutkový stav aplikovať zákon o bezpečnosti hračiek a podľa tohto uložiť žalobcovi peňažnú pokutu, pričom tento vyhodnotil ako nedôvodný.

7. Krajský súd v napadnutom rozsudku poukázal na to, že zákon o bezpečnosti hračiek nadobudol účinnosť dňa 01.03.2012 a prebral okrem iného aj Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18.06.2009 o bezpečnosti hračiek, ktorá bola zverejnená v Úradnom vestníku EÚ zo dňa 30.06.2009 (ďalej aj „Smernica č. 2009/48/ES“). Podľa uvedenej smernice hračky takisto podliehajú smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a na odvetvie hračiek sa vzťahuje aj Nariadenia EP a Rady (ES) č. 765/2008 z 09.07.2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (ďalej aj „Nariadenie č. 765/2008“), ktoré stanovuje požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „distribútor“, tento je pre účely zákona o bezpečnosti hračiek potrebné vykladať v kontexte s účelom sledovaným týmto zákonom a v nadväznosti na výklad tohto pojmu obsiahnutý v relevantnej európskej legislatíve pre oblasť bezpečnosti hračiek. Na základe uvedeného platí, že distribútorom je každá fyzická osoba a právnická

osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje hračku na trhu, pričom sprístupnením na trhu je každá dodávka hračky určenej na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Spoločenstva v rámci obchodnej činnosti, či už za odplatu alebo bezodplatne. Vzhľadom na to, že žalobca v rámci svojej obchodnej činnosti ponúkal na predaj konečnému spotrebiteľovi predmetnú hračku, t. j. dodával ich na spotrebu, možno ho podradiť pod hospodársky subjekt v postavení distribútora. Rovnako možno konštatovať, že žalobca je ako distribútor súčasťou dodávateľského reťazca, a to na pozícii priameho dodávateľa hračiek konečnému spotrebiteľovi.

8. V súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11S/141/2017 zo dňa 28.02.2018, konštatujúcim aplikáciu zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v obdobnom prípade, krajský súd dal do pozornosti, že toto rozhodnutie bolo medzičasom zrušené v rámci kasačného súdneho konania rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020 a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Ohľadom posúdenia právnej otázky postavenia distribútora kasačný súd zastal názor, že „...pokiaľ žalobca v rámci svojej obchodnej činnosti ponúkal na predaj konečnému spotrebiteľovi predmetné hračky, t. j. dodával ich na spotrebu, spĺňa znaky hospodárskeho subjektu v postavení distribútora, a teda možno od neho požadovať plnenie povinností vyplývajúcich mu zo zákona o bezpečnosti hračiek a príslušnej európskej legislatívy pre oblasť bezpečnosti hračiek...“

9. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že posudzovanie predajcu hračiek podľa zákona o bezpečnosti hračiek a v súvislosti s aplikáciou tohto zákona pri ukladaní sankcií za zistené porušenia povinností distribútora pri zabezpečení sprístupnenia na trhu len hračky spĺňajúcej požiadavky citovaného zákona, bolo taktiež predmetom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019 (bod 42 až 49 rozsudku),

10. Krajský súd však vyhodnotil rozhodnutie žalovaného ako nedostatočne odôvodnené vo vzťahu k vysporiadaniu sa s otázkou dodržania a rešpektovania zásady materiálnej pravdy, na ktorej je zákonnosť rozhodnutí administratívneho trestania založená, a to pokiaľ ide o vyvodenie deliktuálnej zodpovednosti žalobcu za spáchanie správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek v nadväznosti na vyhodnotenie zisteného skutkového stavu, zahŕňajúceho identifikáciu všetkých znakov skutkovej podstaty predmetného deliktu v rámci ich podradenia pod jeho skutkovú podstatu. Krajský súd uviedol, že žalovaný ako podstatný dôkaz o protiprávnom konaní žalobcu vyhodnotil inšpekčný záznam z kontroly vykonanej kontrolórmí Slovenskej obchodnej inšpekcie v predajni žalobcu dňa 23.08.2018, a to v spojení s právnou skutočnosťou zverejnenia oznámenia o nebezpečnosti výrobku (notifikácia č. 0435/2018 zo strany Španielska), ako nespochybniteľným dôkazom preukazujúcim nebezpečnosť výrobku - hračky zistenej v uvedenom čase v ponuke žalobcu. Žalovaný za podstatnú okolnosť označil zverejnenie informácie o nebezpečnosti predmetnej hračky v systéme RAPEX a na webovej stránke SOI, z ktorých bolo, s prihliadnutím na sériový a továrenský charakter výroby predmetnej hračky zrejme nebezpečenstvo výrobku.

11. Krajský súd pripustil tvrdenie žalovaného, že pri sériovo vyrábaných hračkách platí právna domnienka, že pokiaľ je jeden výrobok z celej šarže alebo série nebezpečný, potom je nebezpečná celá šarža alebo séria. Uviedol, že vyhlásenia o zhode hračky s uplatniteľnými požiadavkami Smernice ES 2009/48/ES, ako aj opatrenie hračky označením CE, ktoré vyjadruje zhodu s typom opísaným v ES certifikáte o skúške typu a splnenie požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, je založené na posudzovaní typu hračky, a nie na posudzovaní každej jednej hračky osobitne. Zhoda s typom založená na vnútornej kontrole výroby je postupom posudzovania zhody, pri ktorom výrobca zaručuje a vyhlasuje, že hračka je v zhode s typom opísaným v ES certifikáte o skúške typu a spĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Zákon o bezpečnosti hračiek v súlade s vyššie uvedenou európskou legislatívou pre oblasť bezpečnosti hračiek ukladá výrobcovi povinnosť prijať všetky opatrenia potrebné na to, aby sa výrobným procesom a jeho monitorovaním zabezpečila zhoda vyrábaných hračiek so schváleným typom opísaným v ES certifikáte o skúške typu a s požiadavkami podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, pričom výrobca má povinnosť informovať notifikovanú osobu, ktorá má technickú dokumentáciu týkajúcu sa ES certifikátu, o skúške typu a o všetkých zmenách schváleného typu, ktoré môžu ovplyvniť zhodu hračky s požiadavkami

podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, alebo s podmienkami platnosti ES certifikátu o skúške typu. V prípade týchto zmien je výrobca povinný zabezpečiť vykonanie dodatku k pôvodnému ES certifikátu o skúške typu notifikovanou osobou. Uvedený postup má zaručiť, že okrem zabezpečenia uvedenia a sprístupnenia bezpečných hračiek na vnútorný trh, výsledky kontroly bezpečnosti hračiek vykonávané orgánmi dozoru využitím kontrolnej skúšky môžu slúžiť ako podklad pre opatrenia potrebné na stiahnutie zdravotne a bezpečnostne nevyhovujúceho typu hračky z trhu a pre prípadné vyvodenie zodpovednosti pre zainteresované hospodárske subjekty podieľajúce sa na sprístupnení nebezpečného výrobku na trhu. Na základe uvedeného krajský súd konštatoval, že výsledky vykonanej kontrolnej skúšky o chemických vlastnostiach hračky sa nevzťahujú len na konkrétny predmet skúšky, ale na všetky hračky uvedeného vyrábaného typu hračky, pokiaľ neboli zmenené výrobné procesy predmetného typu hračky. Tento výklad je kompatibilný aj so spôsobom zabezpečenia fungovania systému RAPEX, rýchleho informačného systému Spoločenstva, ktorý zabezpečuje výmenu informácií o nebezpečných výrobkoch nepotravinového charakteru medzi Európskou komisiou, členskými štátmi Európskej únie a štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru - Islandom, Lichtenštajnskom a Nórsym kráľovstvom, na základe Smernice EP a Rady 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (GPSD). Taktiež tento systém rýchlej výmeny predmetných informácií o nebezpečnosti určitého typu výrobku medzi uvádzanými subjektami je realizovaný na základe informácií vkladanych členskými štátmi, získaných prostredníctvom notifikácií na základe vykonaných skúšok zo vzoriek odobratých výrobkov. Preto krajský súd súhlasil s tvrdením, že v prípade notifikácie/zverejnenia informácie o nebezpečnosti určitého tovársky vyrábaného typu hračky, platí domnienka o nebezpečnosti celej šarže alebo série tohto typu výrobku.

12. Krajský súd mal však za to, že nejde o domnienku nevyvrátiteľnú. V prípade konkrétneho typu výrobku sprístupneného na trh distribútorom, zhodujúceho sa svojím označením (šaržou alebo sériou) s typom výrobku notifikovaných v systéme RAPEX na základe oznámenia niektorého z členských štátov EÚ o nebezpečnosti výrobku s uvedením konkrétneho druhu rizika, platí domnienka o jeho nebezpečnosti vo vzťahu k uvedenému druhu rizika, pokiaľ sa nepreukáže opak. Orgány verejnej správy kontroly vnútorného trhu výsledok kontrolnej skúšky výrobku, obsiahnutý v žalobcom predloženom protokole o skúške č. 19/00280 zo dňa 14.02.2019, nespochybňovali a ani pre účely zistenia skutkového stavu nedali vyhotoviť kontrolnú skúšku predmetnej hračky na zistenie, resp. potvrdenie nadlimitného obsahu ftalátov. Závery o bezpečnosti výrobku, vyplývajúce z faktickej skúšky konkrétneho výrobku zisteného v ponuke žalobcu počas výkonu kontroly nijako nevyhodnotili vo vzťahu k podriadeniu postihovaného protiprávneho konania žalobcu pod skutkovú podstatu predmetného správneho deliktu. Naproti tomu, pri skúmaní, resp. vyhodnení, či predmetné konanie napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty postihovaného správneho deliktu, naďalej vychádzali z premisy existencie právnej domnienky o nebezpečnosti predmetnej hračky z dôvodu tvrdenej zhody výrobku s výrobkom notifikovaným v systéme RAPEX, ignorujúc výsledky laboratórnej skúšky predmetnej hračky, čo možno vyhodnotiť ako postup v rozpore so zásadou materiálnej pravdy.

13. Krajský súd uviedol, že v preskúmaných rozhodnutiach absentuje správna úvaha orgánov verejnej správy, ozrejmujúca dôvody podradenia zisteného skutkového stavu (s vyhodnotením výsledku kontrolnej skúšky o bezpečnosti predmetného výrobku) pod skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Uvedený nedostatok podľa krajského súdu činí rozhodnutie žalovaného nepresvedčivým vo vzťahu k ustáleniu kvalifikácie postihovaného skutku pod skutkovú podstatu predmetného správneho deliktu, na základe čoho krajský súd vyhodnotil rozhodnutie žalovaného ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Krajský súd poukázal na to, že žalovaný síce rozviedol dôvody kvalifikácie predmetného konania žalobcu pod skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, avšak tieto mali tvoriť odôvodnenie správnych rozhodnutí. Krajský súd sa nestotožnil s uvedenou argumentáciou žalovaného, ktorý argumentoval predmetom kontroly vnútorného trhu, ktorým je aj preverovanie, či sa predávajú a poskytujú na trhu bezpečné výrobky, čo bolo dôvodom, pre ktorý sa síce zaoberal žalobcom predloženým protokolom o skúške č. 19/00280, ale namiesto zisteného skutkového stavu svedčiaceho o bezpečnosti predmetnej hračky prihliadol na domnienku o nebezpečnosti predmetnej hračky na základe skutočnosti zverejnenia oznámenia o nebezpečnosti uvedeného druhu a typu hračky na internetovej stránke Slovenskej obchodnej inšpekcie a ako porušenie § 7 ods.1 písm. d) zákona o

bezpečnosti hračiek za daných okolností prípadu, tvorených predovšetkým výsledkom laboratórnej skúšky výrobku, v podstate kvalifikoval sledovanie, resp. nesledovanie oznámení o nebezpečnosti výrobkov na internetovej stránke Slovenskej obchodnej inšpekcie distribútorom.

14. Krajský súd uviedol, že primárnym cieľom únieovej a vnútroštátnej právnej úpravy v oblasti bezpečnosti hračiek je stanovenie kritérií a podmienok uvádzania na trh bezpečných hračiek, ktoré nebudú ohrozovať bezpečnosť a zdravie detí alebo dospelých. V tomto kontexte je potrebné vnímať obligatórne znaky skutkových podstát jednotlivých správnych deliktov, ktoré sú predmetnými právnymi predpismi definované ako protiprávne konanie, za ktorých spáchanie sú zodpovedné hospodárske subjekty postihované. V prípade správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek objektívnu stránku tvorí konanie deliktuálne zodpovedného subjektu správneho deliktu, ktorým je sprístupnenie hračky na trhu, o ktorej vedel alebo by mal vedieť, že nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Pokiaľ sa v rámci administratívneho konania preukáže, že hračka ponúkaná na trhu nie je v zmysle požiadaviek zákona o bezpečnosti hračiek nebezpečná a je chemicky nezávadná, nemožno prijať záver, že bola naplnená skutková podstata správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Za daných okolností prípadu nemožno bez ďalšieho aplikovať spochybnenú domnienku o nebezpečnosti hračky len na základe zverejnenia oznámenia o nebezpečnosti uvedeného typu hračky, čím dochádza k nenaplneniu objektívnej stránky správneho deliktu, keďže hračka sprístupnená na trhu ako prostriedok útoku na predmet chránený zákonom (bezpečnosť a zdravie dieťaťa) nespĺňa definičné znaky objektívnej stránky deliktu - protiprávneho konania, teda v danom prípade a contrario spĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, a teda nie je spôsobilá účinného útoku proti objektu chráneného uvedenou skutkovou podstatou správneho deliktu (záujem spoločnosti na ochrane bezpečnosti a zdravia detí pri používaní hračiek, ako aj záujem na ochrane detí pred rizikami spôsobenými prítomnosťou chemických látok v hračkách, s osobitnou pozornosťou na používanie nebezpečných látok, najmä látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu ako aj alergénnych látok a niektorých kovov). Objektívnu stránkou správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek je čo aj nedbanlivé (a to aj nevedomé) sprístupnenie hračky na trhu, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. V rámci ustálenia deliktuálnej zodpovednosti zodpovedného subjektu je potrebné vo vzťahu k hračke ponúkanej na trhu vyhodnotiť a preukázať aj tú skutočnosť, že táto hračka nespĺňala požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, pretože táto tvorí základ objektívnej stránky správneho deliktu.

15. Krajský súd zároveň uviedol, že objektom predmetného správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek nie je záujem na zabezpečení sledovania verejne dostupných zoznamov oznámení o nebezpečnosti výrobkov a o potrebe ich stiahnutia z trhu distribútormi výrobkov (hračiek), rovnako absencia tohto konania (opomenutie) sama osebe netvorí objektívnu stránku (protiprávne konanie, opomenutie) predmetného správneho deliktu [v zásade ide iba o objektívnu zodpovednosť distribútora, či už naplnením vedomej alebo nevedomej nedbanlivosti pri porušení predmetnej zákonnej povinnosti podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti zdravia]. Avšak iba konštatovanie splnenia subjektívnej stránky predmetného správneho deliktu (či zodpovedný hospodársky subjekt vedel alebo by mal vedieť, že ním sprístupnená hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek), tvorí len jeden zo štyroch obligatórnych znakov správneho deliktu, pričom na účel vyodenia deliktuálnej zodpovednosti voči konkrétnej osobe musia byť naplnené všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu.

16. Krajský súd uviedol, že vzhľadom na to, že žalobca v priebehu administratívneho konania využil právo predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení, bolo povinnosťou konajúcich orgánov verejnej správy vyhodnotiť zistený skutkový stav vo vzťahu k preukázanej bezpečnosti predmetnej hračky na základe výsledkov vykonanej laboratórnej skúšky a bez použitia právnej domnienky ustáliť naplnenie všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty správneho deliktu stanovených v § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Za týmto účelom nič nebránilo orgánom verejnej správy, aby dokazovanie doplnili aj zabezpečením ďalších dôkazov, pokiaľ by mali pochybnosti o vierohodnosti, prípadne o právnej relevancii predkladaných dôkazov. Za daných skutkových okolností prípadu pre

ustálenie deliktuálnej zodpovednosti žalobcu už nepostačovalo vychádzať len z obsahu kontrolného záznamu o zisteniach z výkonu inšpekcie dňa 23.08.2018, ale tento dôkaz bolo potrebné vyhodnotiť nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach s ďalšími predloženými dôkazmi.

17. V zmysle uvedeného krajský súd dospel k záveru, že konajúce orgány verejnej správy pri vyvedení deliktuálnej zodpovednosti žalobcu nedostatočne odôvodnili právnu kvalifikáciu postihovaného konania ako správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek v nadväznosti na zistený skutkový stav, čo podľa § 191 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zakladá dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného. Zároveň krajský súd dospel k záveru, že ďalším dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia žalovaného je to, že toto vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, predovšetkým vo vzťahu k aplikácii právnej domnienky o nebezpečnosti predmetného výrobku v nadväznosti na dôkazy obsiahnuté v administratívnom spise, s ktorých obsahom je zároveň žalovaným použitý skutkový stav v rozpore.

III.

Konanie na kasačnom súde

18. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný (ďalej aj „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť sťažovateľ podal z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, keď mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

19. Konkrétne pochybenia krajského súdu sťažovateľ vymedzil v sťažnostných bodoch, pričom namietal predovšetkým nasledovné:

- sťažovateľ mal za to, že neporušil zásadu materiálnej pravdy, ktorej podstatou je spoľahlivo zistený skutkový stav veci. Stanovisku zistenia nie absolútnej, ale relatívnej pravdy, a to v miere potrebnej na rozhodnutie sa prikláňa absolútna väčšina odborníkov z oblasti procesnoprávných predpisov z rôznych právnych oblastí. Podľa sťažovateľa „zavádzajúce“ ustanovenie § 32 ods. 1 správneho poriadku treba vykladať v súlade so súčasnými tendenciami procesného práva ako celku, ale aj obmedzeniami, ktoré stanovujú ostatné, rovnocenné zásady, ako napríklad zásada rýchlosti, hospodárnosti, právnej istoty. Žalovaný zastával názor, že presne a úplne zistil skutočný stav veci bez dôvodných pochybností,
- sťažovateľ zotrval na svojom stanovisku, že predmetným konaním žalobca porušil § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Sťažovateľ uviedol, že zverejňuje na svojej internetovej stránke informácie o nebezpečných výrobkoch (vrátane hračiek), pričom tieto informácie poskytuje nielen spotrebiteľom, ale aj podnikateľom v snahe zjednodušiť tak informovanie verejnosti. Žalobca mal tak objektívnu možnosť zistiť túto verejne dostupnú informáciu o nebezpečnosti predmetnej hračky a takým spôsobom aj postupovať. Žalobca mal vedieť, že sledovanie týchto skutočností súvisí s jeho podnikateľskou činnosťou a nevedomosť o tejto informácii ho nezbavuje zodpovednosti za porušenie § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Sťažovateľ poukázal na to, že predmetné ustanovenie je koncipované na princípe subjektívnej zodpovednosti a pokiaľ by žalobca vynaložil aspoň minimálnu mieru odbornej starostlivosti, k porušeniu povinnosti z jeho strany by nedošlo,
- sťažovateľ mal za to, že pri kontrole dňa 23.08.2018 došlo k naplneniu skutkovej podstaty § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek a splnenie povinnosti v zmysle tohto ustanovenia by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by už v čase kontroly žalobca preukázal, že ním predávané 2 ks hračky sú na základe výsledkov skúšok bezpečné. K tomu sťažovateľ uviedol, že pokiaľ sa vykoná zhoda technických požiadaviek s technickým predpisom akreditovaným skúšobným laboratóriom na uvedených vzorkách, tieto sa už nemôžu ďalej sprístupňovať na trhu. Žalovaný poukázal na príklad, že ak by bolo na základe notifikácie v systéme RAPEX zistených 100 ks nebezpečných výrobkov rovnakého druhu, žalobca ako distribútor by musel dať každý tento výrobok odskúšať, nakoľko stále platí, že nie konkrétny kus, ale celá šarža daného druhu tovaru je nebezpečná. Sťažovateľ mal za to, že krajský súd nepochopil problematiku kontroly nebezpečných výrobkov v nadväznosti na ich notifikáciu v systéme RAPEX,

- sťažovateľ ďalej uviedol, že neignoroval výsledky laboratórnej skúšky predmetnej hračky a s predloženým protokolom o skúške č. 19/00280 sa podrobne zaoberal. Podľa sťažovateľa však nie je možné jednoznačne a bez pochybností určiť, či skúšané 2 ks hračky sú totožné s tými, ktoré boli zistené v čase kontroly v ponuke pre spotrebiteľa. Sťažovateľ ustálil, že podľa zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o štátnej kontrole“) je predmetom kontroly vnútorného trhu aj zisťovať, či sa výrobky predávajú a poskytujú bezpečne. Predmetná hračka už bola vyhlásená za nebezpečný výrobok z dôvodu nadlimitného obsahu ftalátov, pričom žalobca už mal vedieť, že tento druh hračky bol vyhlásený za nebezpečný výrobok. Továrnska výroba tohto výrobku spôsobuje, že nie kus, ale celá šarža daného druhu tovaru je nebezpečná. Predloženým protokolom o skúške zo strany žalobcu po viac ako 5 mesiacoch od vykonania kontroly, nemohlo dôjsť k prehodnoteniu porušenia § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Predmetným protokolom o skúške žalobca nepreukázal, že už v čase kontroly vedel alebo mal vedieť, že predmetná hračka spĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Sťažovateľ preto trval na tom, že bola naplnená skutková podstata správneho deliktu, pre ktoré sa viedlo konanie. Poukázal na to, že obligatónym znakom skutkovej podstaty je to, že žalobca sprístupnil na trh hračku, ktorá nespĺňala požiadavky podľa zákona o bezpečnosti hračiek, tzn. mal v ponuke hračku, ktorá je nebezpečným výrobkom. Žalobca, ako subjekt podnikajúci v oblasti maloobchodu, musí konať s odbornou starostlivosťou a pre splnenie povinností predávať len bezpečné hračky je potrebná aj aktívna činnosť podnikateľského subjektu a nie len pasívne poskytnutie informácií,

- ak by sa akceptovali tvrdenia krajského súdu, že dodatočnými testami je možné vyvrátiť naplnenie skutkovej podstaty podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, tak uvedené ustanovenie zákona by strácali akýkoľvek zmysel a tento stav by bol právne neudržateľný. Z aplikačnej praxe vyplynulo, že existujú len dva prípady, kedy je možné u distribútora zistiť predaj nebezpečnej hračky. V prvom prípade, keď orgán dohľadu odoberie vzorku hračky z priamej ponuky a zistí, že ide o nebezpečnú hračku a v druhom prípade, keď je hračka nahratá v systéme RAPEX. Ak by sa kasačný súd priklonil k právnomu názoru krajského súdu, vznikla by situácia, kedy by podnikateľské subjekty mohli vykonávať svoju obchodnú činnosť aj vedome nezákonne s presvedčením, že takéto konanie nebude možné postihnúť,

- len v prípade, ak by žalobca v stanovenej lehote do 3 mesiacov odo dňa doručenia hlásenia v systéme RAPEX vzniesol námietky, tak ako to ustanovuje § 21 ods. 8 zákona o bezpečnosti hračiek a tým by vyvrátil nebezpečnosť výrobku (hračky), ktorá by bola následne zohľadnená v príslušnej notifikácii a bola by buď zmenená alebo odstránená, orgány dohľadu, ktoré uložili príslušné opatrenia, by museli prehodnotiť, t. j. preskúmať ich opodstatnenosť prípadným ďalším testovaním výrobku,

- čo sa týka výšky uloženej pokuty, žalovaný sa pridržiaval zdôvodnenia svojho rozhodnutia poukazujúc na to, že pri ukladaní sankcie prvostupňový orgán prihliadal na kritéria stanovené v § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek a taktiež funkcie sankcie.

IV.

Právny názor kasačného súdu

20. Kasačný senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal žalovaný - sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového orgánu, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

21. V danej veci sa jedná o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 2.000,- eur pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, keď žalobca ako distribútor sprístupnil na trhu hračku, o ktorej vedel alebo mal vedieť, že nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek. Kasačný súd konštatuje, že v kasačnom konaní bola medzi účastníkmi konania sporná otázka, či predmetná hračka predstavovala nebezpečný výrobok a či žalobca porušil povinnosť podľa § 7 ods.

1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, teda či sprístupnil na trhu hračku, o ktorej vedel alebo mal vedieť, že nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek.

22. Kasačný súd sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP], ktorý konštatoval, že konanie žalobcu nespĺňa definičné znaky objektívnej stránky deliktu, keď predmetná hračka spĺňala požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Kasačný súd sa taktiež nestotožnil so záverom krajského súdu, ktorý konštatoval nesprávne právne posúdenie žalovaného vo vzťahu k aplikácii právnej domnienky o nebezpečnosti predmetného výrobku.

23. Podľa § 1 zákona o bezpečnosti hračiek tento zákon upravuje

- a) osobitné bezpečnostné požiadavky na hračku
- b) postupy posudzovania zhody na hračky
- c) povinnosti výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu, distribútora a notifikovanej osoby
- d) pôsobnosť Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky,
- e) pôsobnosť orgánu dohľadu, ktorým je Slovenská obchodná inšpekcia.

24. Podľa § 3 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek hračka vrátane obsiahnutých chemických látok a chemických zmesí nesmie ohroziť bezpečnosť a zdravie dieťaťa alebo dospelého, ak sa používa predpokladaným spôsobom v súlade s jej určením zohľadňujúcim správanie a zručnosť dieťaťa, a ak je to potrebné, zručnosť dozerajúceho dospelého, predovšetkým pri hračke určenej na hranie pre dieťa vo veku do 36 mesiacov alebo pre inú špecifickú vekovú skupinu.

25. Podľa § 3 ods. 2 zákona o bezpečnosti hračiek hračka uvedená na trh musí spĺňať požiadavky podľa odseku 1 a prílohy č. 2 a podľa osobitného predpisu počas výrobcom predpokladaného obdobia jej používania.

26. Podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek distribútor nesmie sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2.

27. Podľa § 21 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek dohľad nad dodržiavaním povinností výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu a distribútora ustanovených týmto zákonom vykonáva orgán dohľadu v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu.

28. Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek orgán dohľadu uloží výrobcovi, dovozcovi, splnomocnenému zástupcovi alebo distribútorovi pokutu od 1 500 do 50 000 eur, ak poruší povinnosť podľa § 4 ods. 1 písm. a) a k), § 6 ods. 2 písm. f), § 7 ods. 1 písm. d) alebo § 7 ods. 2 písm. b).

29. Podľa § 23 ods. 6 zákona o bezpečnosti hračiek pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, čas trvania a následky protiprávneho konania a na opakované porušenie povinností podľa tohto zákona.

30. Podľa § 27 zákona o bezpečnosti hračiek na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 19 a § 21 ods. 2 písm. c) a ods. 3 a 6 zákona.

31. Podľa prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek hračka musí byť navrhnutá a vyrobená tak, aby nepredstavovala žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, ak sa hračka používa za podmienok uvedených v § 3 ods. 1.

32. Podľa článku 42 ods. 2 a ods. 4 Smernice č. 2009/48/ES keď sa orgány dohľadu nad trhom domnievajú, že nesúlad sa neobmedzuje len na ich vnútroštátne územie, Komisiu a iné členské štáty informujú o výsledkoch posúdenia a opatreniach, ktoré od príslušného hospodárskeho subjektu požadujú. Ak príslušný hospodársky subjekt v rámci lehoty uvedenej s druhom pododseku odseku 1 neprijme primerané nápravné opatrenia, orgány dohľadu nad trhom prijímú primerané prechodné

opatrenia na zákaz alebo obmedzenie prístupnosti hračky na svojich vnútroštátnych trhoch alebo na stiahnutie hračky z trhu, alebo jej spätné prevzatie.

33. Podľa článku 42 ods. 7 Smernice č. 2009/48/ES keď členský štát alebo Komisia počas troch mesiacov od prijatia informácií uvedených v odseku 4 nevznesú žiadnu námietku v súvislosti s prechodným opatrením prijatým členským štátom, toto opatrenie sa pokladá za opodstatnené.

34. Podľa článku 42 ods. 8 Smernice č. 2009/48/ES členské štáty zabezpečia prijatie vhodných reštriktívnych opatrení vo vzťahu k príslušnej hračke, ako napríklad bezodkladné stiahnutie tejto hračky z trhu.

35. Podľa článku 51 Smernice č. 2009/48/ES členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií pre hospodárske subjekty, ktoré môžu zahŕňať trestné sankcie za vážne porušenia, uplatniteľné na prípady porušenia vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice, a prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie vykonávania týchto pravidiel. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a môžu sa zvýšiť, ak príslušný hospodársky subjekt už v minulosti podobným spôsobom porušil ustanovenia tejto smernice.

36. Podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona o štátnej kontrole Slovenská obchodná inšpekcia pri kontrole vnútorného trhu u fyzických osôb a právnických osôb predávajúcich alebo dodávajúcich výrobky na vnútorný trh alebo poskytujúcich služby informuje verejnosť o nebezpečenstve ohrozenia života alebo zdravia ľudí predajom nebezpečných výrobkov.

37. V prvom rade kasačný súd považoval za potrebné poukázať na stotožnenie predmetnej hračky, ktorá bola zistená na prevádzke žalobcu s výrobkom, ktorý bol zverejnený na internetovej stránke www.soi.sk v časti nebezpečné výrobky s údajmi: Produkt: Nafukovacia hračka „MICKEY MOUSE AND FRIENDS“, pôvod Čína, Typ: TAP BALL 2000, Ref. 104009, EAN: 3760001672619, ktorý predstavuje chemické riziko, z dôvodu obsahu ftalátov. V inšpekčnom zázname zo dňa 23.08.2018 sa nachádza aj fotodokumentácia hračky „Nafukovacia hračka „Mickey Mouse““, vyhotovená počas kontroly v prevádzke žalobcu, vrátane ref. čísla: 104009 a EAN kódu: 3760001672619, ako aj podrobný opis výrobku. Internetová stránka www.soi.sk (v časti nebezpečné výrobky) zverejnila dňa 10.08.2018 výrobok s totožným názvom, ref. číslom aj EAN kódom. Kasačný súd teda konštatuje, že výrobok zistený v prevádzke žalobcu sa zhoduje s výrobkom, ktorý bol ako nebezpečný zverejnený prostredníctvom internetovej stránky www.soi.sk.

38. Z dikcie ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek vyplýva, že zodpovedný subjekt (žalobca) „vedel alebo mal vedieť“ o skutočnosti, že hračka nespĺňa zákonné požiadavky, a napriek tomu ju sprístupnil na trhu. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný dňa 10.08.2018 zverejnil na internetovej stránke www.soi.sk informáciu o nebezpečnom výrobku (Nafukovacia hračka „MICKEY MOUSE AND FRIENDS“). Táto informácia bola zverejnená v systéme RAPEX na internetovej stránke (na ktorú odkazuje aj stránka www.soi.sk) <https://ec.europa.eu/safety-gate> dňa 23.03.2018 pod číslom A12/0432/18. Ako bolo už viackrát uvedené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/28/2019 zo dňa 24.11.2020, rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/12/2020 zo dňa 02.02.2022, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/28/2019 zo dňa 24.11.2020) je všeobecne známou skutočnosťou, že žalovaný na svojej internetovej stránke poskytuje informácie o nebezpečných výrobkoch dostupné nielen spotrebiteľom, ale aj podnikateľom, v snahe zjednodušiť tak informovanie verejnosti o nebezpečných výrobkoch na národnom trhu Slovenskej republiky a na vnútornom trhu Európskej únie. Informácia o tomto konkrétnom výrobku bola zverejnená na internetovej stránke www.soi.sk dňa 10.08.2018 (na internetovej stránke <https://ec.europa.eu/safety-gate> dokonca dňa 23.03.2018) teda predtým, ako bol výrobok v nájdený v prevádzke žalobcu, z čoho vyplýva, že žalobca mal možnosť overiť si informáciu o bezpečnosti výrobku pred vykonanou kontrolou. Žalobca ako distribútor v zmysle zákona o bezpečnosti hračiek, mal vedieť už len z titulu svojho postavenia ako profesionálneho hospodárskeho subjektu na trhu pri zachovaní náležitej starostlivosti, že výrobok v jeho ponuke, je nebezpečnou hračkou nespĺňajúcou požiadavky v zmysle

zákona o bezpečnosti hračiek, a to v dôsledku jeho zverejnenia v európskom systéme RAPEX a na internetovej stránke žalovaného v sekcii „nebezpečné výrobky“.

39. Z kontextu a účelu európskej a vnútroštátnej legislatívnej úpravy v oblasti bezpečnosti hračiek vyplýva distribútorovi povinnosť konať s náležitou starostlivosťou pri sprístupňovaní hračiek na trhu. S prihliadnutím na povinnú znalosť európskych a vnútroštátnych právnych predpisov hospodárskymi subjektmi v danej oblasti, v závislosti od ich úloh v dodávateľskom reťazci v rámci sprístupňovania hračiek na trh, tieto nesú zodpovednosť za to, aby sa dosiahla vysoká úroveň ochrany verejných záujmov, ktorými sú zdravie, bezpečnosť a ochrana spotrebiteľa, životného prostredia a zabezpečila sa spravodlivá hospodárska súťaž na trhu. Ide o legitímne ciele sledované smernicou EP a Rady č. 2009/48/ES ako aj zákonom o bezpečnosti hračiek, a preto je namieste od hospodárskych subjektov, vrátane distribútora sprístupňujúceho hračky na trh ich dodávaním na konečnú spotrebu, spravodlivo očakávať z ich strany aktívny prístup k vyhľadávaniu informácií od orgánu dozoru nad vnútroštátnym trhom. Hoci v zákone o bezpečnosti hračiek nie je explicitne upravená povinnosť hospodárskych subjektov sledovať internetové stránky orgánov dozoru, z podstaty zákonom stanovených povinností hospodárskym subjektom vyplýva povinnosť s primeranou starostlivosťou zabezpečiť získanie aktuálnych informácií o bezpečnosti, resp. o nebezpečnosti ponúkaných hračiek (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020).

40. Kasačný súd sa stotožnil s názorom orgánov verejnej správy, že žalobca sa sprístupnením na trh hračky, ktorá je totožná s výrobkom označeným ako nebezpečný, zverejneným na internetovej stránke www.soi.sk, dopustil porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, teda povinnosti nesprístupniť na trh hračku, o ktorej vie alebo by mal vedieť, že nespĺňa požiadavky podľa § 3 príloha č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek.

41. Na zdôraznenie kasačný súd uvádza, že na definovanie konania žalobcu ako správneho deliktu a na jeho následné sankcionovanie musia byť obligatórne a kumulatívne naplnené a zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, a to subjekt, subjektívna stránka, objekt a objektívna stránka. V prípade, ak by čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol objasnený, nemožno hovoriť o správnom delikte. Ako správne uviedol krajský súd, z povahy správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 3 a prílohou č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek vyplýva, že objektom skutkovej podstaty správneho deliktu (spoločensky chráneným záujmom štátu) je záujem spoločnosti na ochrane a bezpečnosti zdravia detí pred rizikami spôsobenými nebezpečnými hračkami. Subjekt tohto správneho deliktu je špeciálny. Ide o distribútora, t. j. v zmysle Nariadenia č. 765/2008 a Smernice č. 2009/48/ES o každú fyzickú osobu alebo právnickú osobu v dodávateľskom reťazci, okrem výrobcu a dovozcu, ktorá sprístupňuje hračku na trhu. Ako správne uviedol krajský súd, aj s ohľadom na doterajšiu rozhodovaciu prax (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Asan/4/2021 zo dňa 01.06.2021 a rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/12/2020 zo dňa 02.02.2022) žalobca, ktorý ponúkal na predaj Nafukovacia hračka „Mickey Mouse“ konečnému spotrebiteľovi v rámci svojej obchodnej činnosti, t. j. dodával predmetnú hračku na spotrebu, čím ju sprístupnil na trh, je ako hospodársky subjekt v postavení distribútora.

42. Subjektívna stránka správneho deliktu (zavinenie) je naplnená, nakoľko žalobca nesie objektívnu zodpovednosť za porušenie zákona o bezpečnosti hračiek, to znamená, že bez ohľadu na zavinenie zodpovedá za protiprávny výsledok. Ako správne poznamenal žalovaný, prejednávany správny delikt patrí medzi ohrozovacie správne delikty, preto nie je nevyhnutné, aby došlo k poruchovému následku, ale stačí, ak takýto následok hrozí.

43. Objektívnu stránku správneho deliktu predstavuje konanie distribútora (žalobcu), ktorý sprístupnil na trh hračku, pričom vedel alebo mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Z vyššie uvedeného (bod 38 a 39 rozsudku) je zrejmé, že žalobca ako hospodársky subjekt mal pri vynaložení náležitej starostlivosti vedieť, že hračka, ktorú ponúka na predaj je nebezpečná, a to s ohľadom na verejne prístupné oznámenie žalobcu na jeho internetovej

stránke. Kasačný súd zastáva názor, že žalobca naplnil znaky skutkovej podstaty tohto správneho deliktu už pri kontrole vykonanej prvostupňovým orgánom, t. j. dňa 23.08.2018, kedy možno tento správny delikt považovať za dokonaný. Pre porušenie povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek bol pre orgány verejnej správy rozhodujúci skutkový stav počas výkonu kontroly, v čase ktorej bola hračka ponúkaná žalobcom prezumovaná ako nebezpečná.

44. K tvrdeniu krajského súdu, ktorý mal za to, že v danej veci nebol naplnený základný znak skutkovej podstaty, a to objekt, keď žalobca preukázal protokolom o skúške č. 19/00280 zo dňa 14.02.2019, že výrobok nie je nebezpečný, kasačný súd poukazuje na zmysel a účel právnej úpravy zákona o bezpečnosti hračiek ako aj Smernice č. 2009/48/ES, ktorým je ochrana zdravia detí pred niektorými látkami v hračkách a vytvorenie bezpečných podmienok používania hračiek. Smernicou č. 2009/48/ES sa upravil spoločný systém (tzv. systém RAPEX, t. j. systém Spoločenstva na rýchlú výmenu informácií, ktorý bol zavedený na základe Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov), na základe ktorého sú členské štáty Európskej únie, štáty Európskeho hospodárskeho priestoru a Európska komisia informované o prijatých opatreniach v súvislosti s hračkami, ktoré predstavujú riziko pre zdravie a bezpečnosť ľudí (bod 41 Smernice č. 2009/48/ES). Systém RAPEX pomáha predchádzať výskytu a obmedzeniu distribúcie nebezpečných výrobkov (vrátane hračiek) na trhu Európskej únie s cieľom chrániť zdravie a bezpečnosť spotrebiteľa. Do systému RAPEX sa povinne hlásia všetky nebezpečné spotrebiteľské výrobky, ktoré predstavujú závažné riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov (okrem potravín a krmív, liekov, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych zariadení a prístrojov). Výrobcovia, dovozcovia, dodávatelia aj predávajúci sú povinní oznamovať výskyt nebezpečných výrobkov do systému RAPEX prostredníctvom príslušných orgánov dozoru. Týmto spôsobom bol zo Španielska nahlásený a v systéme RAPEX uverejnený výrobok - hračka - označený ako „TAP BALL 2000 „Mickey Mouse and friends“ ref. 104009, EAN: 3760001672619. V zmysle oznámenia bol v Španielsku tento výrobok stiahnutý z obehu, pre obsah nebezpečných látok vo výrobku - ftalátov, ktoré môžu byť nebezpečné pre zdravie detí.

45. V administratívnom konaní ako aj v správnom súdnom konaní sa preukázalo, že zistený výrobok - hračka u žalobcu, predstavuje identický výrobok, ktorý bol zverejnený v systéme RAPEX a následne na internetovej stránke www.soi.sk. Na základe zverejnených údajov bolo možné stotožniť zverejnený nebezpečný výrobok s výrobkom nájdeným u žalobcu počas kontroly. Kasačný súd, s ohľadom na eurokonformný výklad citovaných ustanovení, má za to, že zverejnenie informácií o nebezpečnom výrobku v systéme RAPEX prezumuje nebezpečnosť výrobku a je dostatočným podkladom pre vydanie rozhodnutia.

46. Kasačný súd poukazuje taktiež na rozporné tvrdenia krajského súdu, ktorý sa v jednom bode (bod 94 rozhodnutia) na jednej strane nestotožňuje s argumentáciou žalovaného týkajúcou sa kvalifikácie predmetného konania žalobcu pod skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, na druhej strane prisvedčuje argumentácii žalovaného, že v prípade zisteného konania žalobcu došlo k porušeniu § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, za ktoré zákon stanovuje správnomu orgánu povinnosť uloženia sankcie podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek.

47. Kasačný súd zdôrazňuje, že samotný krajský súd súhlasil s tým, že v prípade zverejnenia informácie o nebezpečnosti továrensky vyrábaného typu hračky z dôvodu nadlimitného obsahu chemických látok v systéme RAPEX, platí domnienka o nebezpečnosti celej série tohto typu výrobku. Kasačný súd s týmto tvrdením plne súhlasí, taktiež sa stotožňuje s tvrdením, že ide o domnienku vyvrátiteľnú. Kasačný súd však poukazuje na to, že v čase vykonania kontroly, nebolo žalobcom prezentované tvrdenie, listina prípadne iný dôkaz, ktorý by domnienku nebezpečnosti daného výrobku vyvracal. V čase vykonania kontroly bola predmetná hračka prezumovaná ako nebezpečná, a to, ako už bolo vyššie uvedené, na základe zverejnenia informácie o nebezpečnosti tohto výrobku na internetovej stránke www.soi.sk. a v systéme RAPEX. S prihliadnutím na vnútroštátnu právnu úpravu v oblasti bezpečnosti hračiek ako aj na vyššie uvedenú európsku právnu úpravu, je legitímne od príslušných hospodárskych subjektov a distribútorov sprístupňujúcich hračky na trh očakávať aktívny

prístup k vyhľadávaniu spolupráce a informácií od orgánu dozoru nad vnútroštátnym trhom. Distribútor by sa nemal spoliehať len na hračky s označením CE, keďže vierohodnosť opatrenia hračky takýmto označením nie je absolútna a je nanajvýš potrebné v oblasti bezpečnosti hračiek tieto ukazovatele zhody vo vzťahu k zdravotnej neškodnosti hračiek preverovať. Zverejnením nebezpečného výrobku na stránke www.soi.sk sa na účely § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek prezumuje vedomosť, že konkrétna hračka je nebezpečným výrobkom, ak je s ponúkanou hračkou plne stotožnená na základe konkrétnych údajov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Asan/4/2021 zo dňa 01.06.2021).

48. Pokiaľ ide o predložený protokol o skúške č. 19/00280 zo dňa 14.02.2019, ktorý mal preukázať, že výrobok nájdený u žalobcu (nafukovacia hračka „MICKEY MOUSE AND FRIENDS“) spĺňa požiadavky Nariadenia komisie č. 552/2009 a 2018/2005, ktorými sa dopĺňa nariadenie EP a Rady č. 1907/2006/REACH, kasačný súd sa stotožnil s námietkou sťažovateľa, a síce, že predmetný výrobok už bol nahlásený v systéme RAPEX a zverejnený na internetovej stránke www.soi.sk, t. j. bol vyhlásený za nebezpečný (pred dňom konania kontroly). V čase konania kontroly (dňa 23.08.2018) žalobca mal vedieť, že sa jedná o nebezpečný výrobok a tento mal byť stiahnutý a nemal byť ďalej ponúkaný na predaj. Predložený protokol o skúške bol vyhotovený až 14.02.2019, t. j. takmer 6 mesiacov po vykonaní kontroly. Do tohto času žalobca mal, resp. mal mať vedomosť, že predmetná hračka je nebezpečná. Žalobca naplnil všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, a to už v čase vykonania kontroly a skutočnosť, že viac ako po 5 mesiacov nechal vykonať skúšku na zistenie, či aj konkrétna ponúkaná hračka obsahuje nepovolený pomer chemických látok, neospravedlňuje protiprávne konanie žalobcu.

49. Kasačný súd sa aj s ohľadom na vyššie uvedené nemohol stotožniť s názorom krajského súdu, že protokol o skúške, vyhotovený až počas administratívneho konania, preukázal, že hračka nie je nebezpečná a je chemicky nezávadná, preto nebola naplnená skutková podstata správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Predloženým protokolom o skúške (vyhotoveným viac ako 5 mesiacov od vykonania kontroly) žalobca nepreukázal, že v čase kontroly vedel, že ponúkaný výrobok nie je nebezpečný. Ak by mala platiť konštrukcia spôsobu dodatočnej kontroly bezpečnosti hračiek tak, ako to naznačuje krajský súd, v praxi by nebola naplnená (ako uvádza žalovaný bola by „vyvrátená“) skutková podstata správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, spočívajúca v zákaze sprístupniť na trhu hračku, ak distribútor vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 ods. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, pokiaľ by distribútor dodatočne predložil neskôr vyhotovený protokol o skúške deklarujúci bezpečnosť hračky. Ako logickú a právne udržateľnú považoval kasačný súd sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa, ktorý poukázal na to, že ak by kasačný súd pripustil takýto výklad, podnikateľské subjekty by neboli motivované stiahnuť z predaja hračky označené v systéme RAPEX ako nebezpečné, nakoľko by ich nezávadnosť príp. bezpečnosť dokazovali dodatočne vykonanými protokolmi o skúške príp. kontrolami bezpečnosti. Za takejto situácie sa nedá povedať, že by bol dodržaný úmysel a ciele sledované európskou právnou úpravou (Smernica č. 2009/48/ES a Nariadenie č. 765/2008) a vnútroštátnou právnou úpravou (zákon o bezpečnosti hračiek).

50. Kasačný súd, posúdiac všetky skutkové a právne okolnosti daného prípadu, dospel preto k záveru, že sťažovateľ postupoval v súlade s ustanoveniami správneho poriadku a zákona o bezpečnosti hračiek, ktoré citoval, skutkový stav danej veci zistil spoľahlivo a výrok preskúmaného rozhodnutia formuloval jasne, zrozumiteľne a určito. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom jeho vydania, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, ako aj to, ako sa vyrovnal s námietkami žalobcu. Kasačný súd na rozdiel od krajského súdu dospel k záveru, že žalobné a odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé zvrátiť posúdenie jeho zodpovednosti za zistené protiprávne konanie, zistený skutkový stav veci a jeho právne posúdenie. Kasačný súd zastáva názor, že uložená pokuta prvostupňovým orgánom, a potvrdená sťažovateľom je v zmysle § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek dôvodná a svojou výškou primeraná vo vzťahu k predmetnému skutku.

51. Podľa § 462 ods. 1 SSP ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec správny súd na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

52. Podľa § 469 SSP ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, správny súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd konštatuje dôvodnosť kasačnej sťažnosti, keď dospel k záveru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Kasačný súd preto preskúmaný rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vec opätovne prejednať s tým, že pri formulácii svojich právnych záverov bude postupovať v intenciách právneho názoru kasačného súdu vysloveného v tomto rozhodnutí.

54. Podľa § 467 ods. 3 SSP ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

55. Vzhľadom na to, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v súlade s § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

56. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.